

El dia després

Com hem arribat fins aquí? Com gent treballadora por votar a la dreta retalladora a fons, al PP, CiU, PNV, també UPiD?, com pot deixar el desencant en caiguda lliure al PSOE, "retallador per austeritat i pel bé dels interessos generals del país? Com una tan gran desafecció a la política, a les institucions, als partits i als privilegis dels polítics pot permetre una majoria tan patent de la dreta? Com és que la indignació, la acció sindicalista, les mobilitzacions contra els retalls hagin anat en gran part a l'abstenció, i en una part molt valuosa i petita a les esquerres coalitzades dels tretze partits de la coalició teixida des de i amb IU, inclosa l'expressió catalana que tan es va fer pregar, doncs no volia a IU i feia acords amb Equo? Com s'explica el fenomen del gran avenç d'Amaiur a Euskadi?

A guanyat la dreta dura, sobretot PP i CiU. S'ha enfonsat el PSOE (i PSC-PSE). Ha guanyat Amaiur. Ha progressat com a guspira de futur la coalició l'esquerra entorn IU, amb ICV-EUiA-CHA. Ha fracassat el projecte ecologista Equo, queda maldestre el diputat de Compromís, molt escorat cap amics de les dretes catalanes, malgrat el suport d'ICV. Queda a l'aire l'esforç de la candidatura Anticapitalistes de fer de referent de la indignació 15 M; no hi ha pel moment base social juvenil suficient per un projecte polític de lideratge de l'esquerra al marge de les organitzacions treballadores, en part molt important els sindicats, i sense una pràctica unitària amb totes les esquerres.

Ara convé entendre'ns tothom per cercar una confluència unitària. Ens cal establir un diàleg, aprofitar tota mobilització i lluita. Estendre la indignació als barris i empreses de la ma sindicalista. Convertir la coalició de les "13" en un referent que begui i practiqui la immersió a les places 15 M, a l'acció sindicalista, a les meses de convergència, a la metodologia de la Convocatòria social, en fi posar la refundació d'IU con eix d'una refundació ben profunda de l'esquerra, inclosa la enfonsada. Cal fer-ho establint els espais adients i fermes pel treball confluent de federalistes de les diferents concepcions, i dels independentistes, sobre la base del dret a l'autodeterminació i de decidir.

A Catalunya entre la coalició i el plus de la referència IU hem aconseguir el suport social per escollir tres persones diputades i un senador. Les quatre de la coalició, tres d'ICV i un d'EUiA. És un bon resultat per mirar la realitat cara a cara. Per començar des d'ara mateix a reconstruir esquerra, de posar-se en mans de les necessitats socials, de la mobilització i de forja de teixit i moviment, però unitaris, no separats del que hi ha, no de *cuxitriels* per controlar els moviments p'els i les activistes des dels privilegis parlamentaris institucionals.

De les quatre persones electes, una va aprovar les primeres retallades als funcionaris (5 %) a l'època del tripartit al Parlament de Catalunya, altres dues varen votar en contra al Senat de l'estat, la quarta i cap de llista va mobilitzar contra les retallades, cosa que també van fer totes els altres tres. Totes han defensat la indignació i el 15 M, malgrat una va participar de la indigna entrada al Parlament protegida pels Mossos, i va acceptar la impresentable declaració institucional liderada per Mas i CiU contra el moviment que denunciava la sessió de les retallades catalanes.

És hora de fer balanç, d'assenyalar les errades per arranjar-les i no repetir-les, alhora fent-se forts amb els encerts per mirar tot junts una lluita dura que ens toca a fer ben plegats. Sense rancúnies però alertes i la memòria viva.

A EUiA després d'una any de govern dur de CiU, tenim encara pendent un debat seriós sobre les polítiques del tripartit, sobre el fons i lo accessori d'aquestes polítiques, sobre el conjunt de l'experiència de tres més quatre anys, i el desgavell en que va acabar al retirar-li la gent el suport; sobre l'impacta de la crisi, de la política industrial i l'Estatut amb el dret d'autodeterminació titllat d'identitari de la part Maragall, i dels fets i no paraules (identitàries volia dir) de Montilla, o de la repressió dels Mossos de Saura, amb els pactes nacionals d'habitatge i altres mediambientals que ens varen liquidar bona part del progrés territorial als petits municipis.

Quins valors volem per EUiA?, ¿Quins objectius ens marquem? Com podem arrelar les assemblees territorials en els moviments i organismes locals? Com podem fer uns equips de dinamització (coordinació i direcció) de manera que les assemblees i la gent activista s'empoderi? Com podem posar el creixement de regidories i persones diputades en funció d'invertir el decreixement i la il·lusió de la base social i de l'afiliació? Com superar les estructures tipus camarilles i de criteri polític de dalt a baix, a fomentar el consens i a dinamitzar equips plurals de compromís mutu amb criteri i capacitat política per impulsar esquerra arreu? Com podem fer una Coalició com cal entre forces coalitzades amb el consens suficient per fer-la igualitària i conjunta? Com la Coalició pot establir una relació sana i fraternal amb IU?, també al nivell convenient amb Amaiur, ERC, BNG?

La direcció política formal d'EUiA ha quedat desautoritzada en una seqüència creixent als darrers tres consells nacionals; un company en diu amortitzada, és una bona imatge. La direcció política real si més no a aquesta campanya ha quedat delegada i repartida entre IU (el programa de la convocatòria social de les 7 revolucions, i el treball per la coalició estatal plural i àmplia) i ICV (el programa de la convenció programàtica, amb algunes aportacions d'EUiA). La mateixa concepció de la coalició real existent no és ni d'EUiA ni d'ICV, és la d'IU i la del consell nacional d'EUiA enfront de la direcció amortitzada. ICV volia una coalició catalana sense IU, després al no poder-la fer va cedir i va assegurar-se els dos primers diputats que eren els probables. Els documents superats pel consell nacional d'EUiA parlaven d'una coalició aquí i allà, però el consell nacional va fer la significativa correcció de coalició aquí i allà amb IU (és a dir "EUiA aposta perquè aquesta coalició ICV-EUiA mantingui l'Acord electoral amb IU" i aconseguir el segon diputat per EUiA).

Per sort de tothom ara tenim diputat. A treballar a fons.

Francesc Matas Salla